

”Kærlighed er tålmodighed, sex utålmodighed”
(Erich Segal)

Muskelsvind, handicap og seksualitet.

John Marquardt
Klinisk psykolog
joma@rcfm.dk

RehabiliteringsCenter for Muskelsvind
Brickless Centre 2008

Handicap set i et socialt perspektiv

Et handicap bliver forbundet med:

- En ugunstig stilling
 - Hindringer
 - Mangler
- Legems defekt

- at have et handicap er at være funktionshæmmet

Hvad er seksualitet

- En del af vores kønsidentitet – det er vigtigt at blive og at føle sig bekræftet
- Flirt som en del af det sociale samspil
- Et spil, en leg og et magtmiddel
- En måde at vise og modtage følelser på
- Kropslig kontakt med kærtegn, erotiske sansninger og seksuelle udladninger
- Fantasier, forventninger og oplevelser, som har stor indflydelse på vores selvopfattelse

Kærlighed, seksualitet og handicap

- Er personrelateret
 - Har stor betydning i forhold til identitet og selvtillid
 - Har indflydelse på udfoldelsesmulighederne i forskellige situationer og relationer
 - Afspejler personens integritet og sociale status
- ”Alderdom (handicap) eksisterer ikke. Der findes mennesker, som er mindre unge (handicappede m.a.) end andre, det er det hele”
(Simone de Beauvoir)

Livsbekræftende kærlighed og seksualitet

”Alder (handicap) beskytter ikke mod kærlighed, men kærlighed beskytter til en vis grad imod alder (handicap)”
(Coco Chanel)

Et godt kærligheds- og sexliv, kan gøre det lettere at acceptere et handicap.

Manglende accept af at have et handicap kan gøre det sværere at opnå et godt kærligheds- og sexliv

Fordi man er en person med et handicap, behøver man ikke at have en handicappet personlighed

At udvikle og bruge sin personlighed har stor betydning for mulighederne for at opleve kærlighed og seksualitet i samværet med den man elsker

Har du lyst til at elske med en person?

- Som har en meget lille selvtillid
- Som er urealistisk omkring sin egen formåen
- Som er selvudslettende
- Som ikke ser sig selv som en mulig partner
- Som ikke kan lide sig egen krop
- Som er egocentrisk og ikke empatisk
- Som er optaget af at få og ikke af at give

Det handler om den personlige stil

- At have det godt med sin egen krop
- At udtrykke sin kønsidentitet mht. hygiejne, påklædning og kropssprog
- At turde og kunne flirte
- At kunne fange partnerens opmærksomhed
- At se, høre og påskønne partneren
- At time sit begær i forhold til situationen og den erotiske stemning
- At invitere uden at virke for påtrængende

Kønsidentitet, flirte, score?

- Ung kvinde 35 år. Køn, velplejet og smart klædt. Veluddannet, spændende job, social aktiv, har mange interesser og et godt socialt netværk.
- Har muskelsvind (SMA 2), bruger el-kørestol og bor i egen bolig med hjælperordning. Har ikke haft kærester og seksuelle oplevelser.
- Har svært ved at se sig selv som seksuel partner. Tør ikke flirte og er bange for at skulle i seng med en partner

Hvor og hvordan finder jeg en partner?

- Mand 38 år. Normalt udseende, velklædt. Har kreativt job. Socialt meget aktiv, har mange venner, er humoristisk og vellidt.
- Har muskelsvind (DMD) og respirator, bor i egen bolig med hjælperordning. Har ikke haft kæreste, men seksuelle oplevelser med prostituerede. Har haft problemer med nogle kvindelige hjælpere, fordi han kom med seksuelle tilnærmelser.
- Savner en kæreste og et aktivt sexliv.

Pars pro toto - delen for helheden

- Jeg er andet og mere end bryster og k.....
- Sikke nogle store forlygter
- Jeg kan godt lide dine øjne
- Du er god at tale med
- Du siger mig ikke noget sexuel
- Jeg vil gerne bolle med dig, men jeg vil ikke være din kæreste
- Jeg vil gerne være din elsker, men jeg vil ikke bo sammen med dig

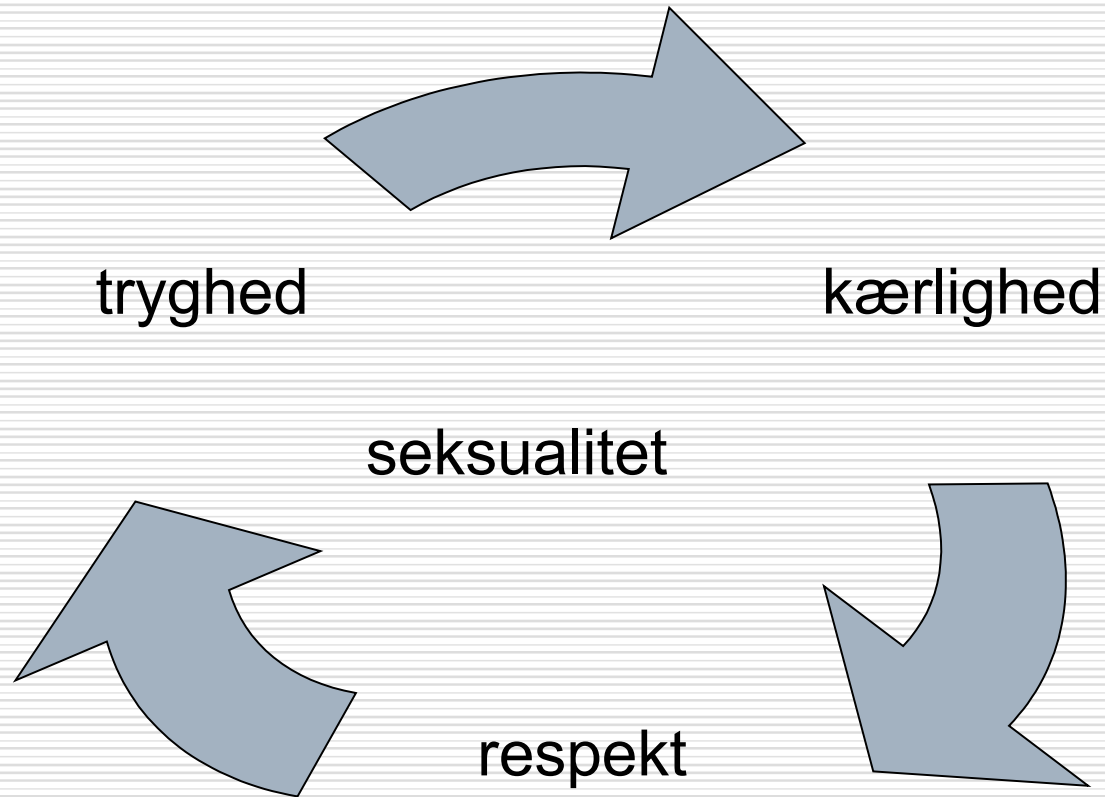

Tryghed – Respekt og Kærlighed?

- Kvinde 60 år. Meget velklædt og attraktiv fremtoning. Har levet mange år med sin mand i et velfungerende parforhold i gode sociale kår
- Har fået ALS og er meget svækket fysisk. Får hjælp dels af hjemmeplejen og dels af ægtefællen. Er glad for begge dele.
- Føler at ægtefællen er en utrolig stor støtte, men hun savner hans knus og kærtegn.

”Når filmen knækker”

Hvordan skal det gå i fremtiden?

- Mand 55 år. Alderssvarende udseende, velklædt og vellidt. Har for nylig fået ny kæreste. Har voksne børn sammen med tidligere ægtefælle, som døde for nogle år siden.
- Har muskelsvind (L.G), klarer sig selv, men er meget dårligt gående. Den nye kæreste har også muskelsvind (CMT).
- De har et godt kærligheds- og sexliv, men han er bange for, at han ikke slår til.

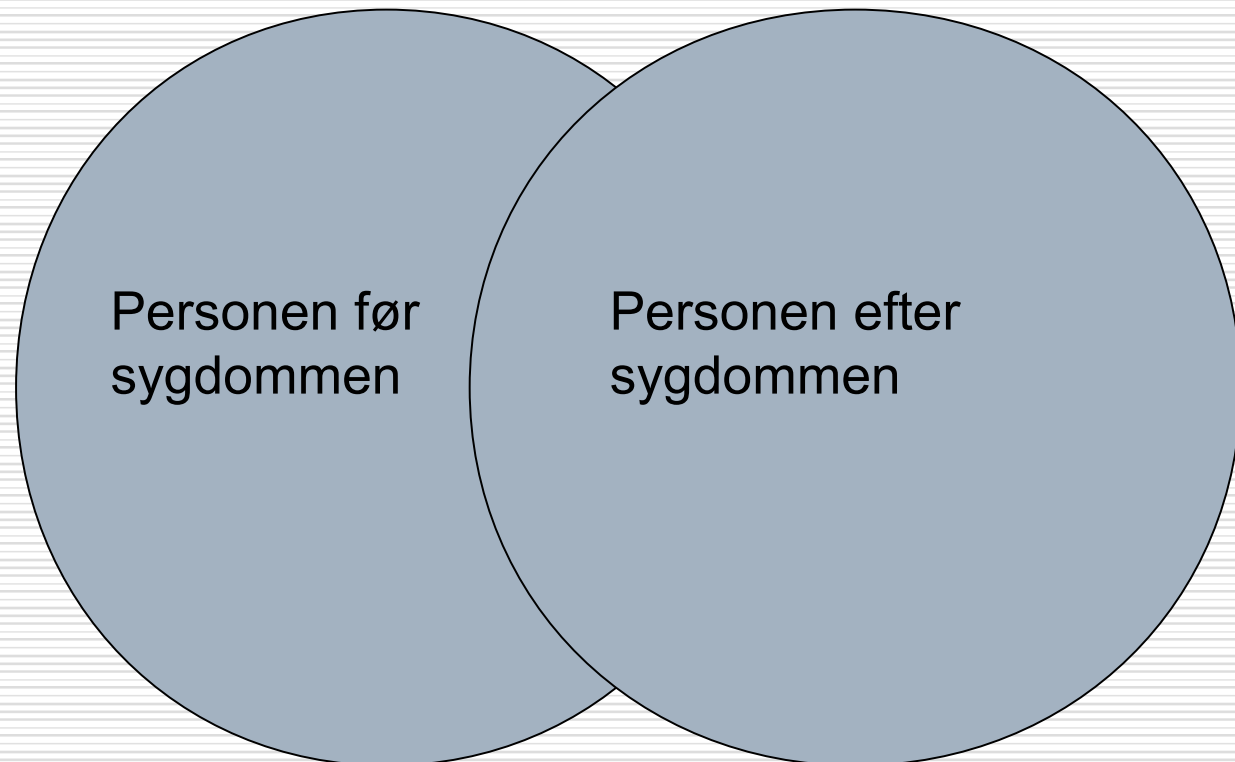
Angst og depression

- Skræmmebilleder og angst er gift for seksualiteten
- Når angsten bliver for overvældende kan den fastlåses i en depression
- Skræmmebillederne er som regel mere skræmmende end virkeligheden
- Det er vigtigt at adskille og konkretisere problemerne
- Forstærke og aflade angsten
- At arbejde med dilemmaer og motivation

Jeg vil have mit sexliv tilbage

- Kvinde 56. Velklædt, meget charmerende og udadvendt. Har levet sammen med sin mand i 10 år. De har begge tidligere været gift, og har begge voksne børn fra deres tidligere ægteskab.
- De har det godt sammen og har hidtil haft et spændende og aktivt kærligheds- og sexliv.
- Efter at hun har fået ALS, er deres sexliv nærmest gået i stå. Ægtefællen magter det ikke, og det er et stort savn for hende.

En ændret personlighed

Til alle tider – seksuel rehabilitering?

- Seksualitet har været der til alle tider
- Handicaps har været der til alle tider
- Rehabilitering er af nyere dato
- Er der noget der hedder seksuel rehabilitering?
- Er seksualitet en naturlig del af rehabilitering?
- Har vi som behandlere berøringsangst?
- Hvad er der sket på dette felt de sidste 30 år?